

ELEMENTI ŽIVOTNOG PROSTORA U KONTEKSTU NOVIH TEHNOLOGIJA I ODRŽIVOG RAZVOJA / ELEMENTS OF LIVING SPACE IN THE CONTEXT OF NEW TECHNOLOGIES AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Prof. dr. Vandel Dunovski¹

¹Univerzitet MIT - Skoplje, Arhitektonski fakultet

e-mail: vduni@mt.net.mk

Stručni članak

<https://www.doi.org/10.58952/zr20261501740>

UDK /UDC 502:004:502.131.1

Sažetak

Predmet analitičkog usklađivanja u radu su elementi stambenog prostora, kao komponente cjeline stambenog prostora, koji je dominantni dio ljudskih naselja, kao prostora za razvoj obitelji. Stambeni prostor namijenjen je organizaciji obiteljskog života i osmišljen je za obavljanje svih vitalnih aktivnosti za nesmetan razvoj obitelji, s dvije osnovne namjene: životni prostor ili dnevni boravak kao bučni dio životnog prostora i noćni prostor ili tihi dio životnog prostora. Svaki od ovih dijelova ima odgovarajuće prostorije koje su međusobno povezane i tvore jedinstvenu stambenu jedinicu u kojoj se odvijaju aktivnosti obitelji. Dakle, životni prostor formiran u stanovima ili obiteljskim kućama organiziran je prema potrebama obitelji, s volumenom dimenzioniranim prema broju članova obitelji i sa sobama organiziranim na jednoj ili više razina. Svaka stambena jedinica sastavljena je od niza prostorija koje su međusobno povezane, a ovaj rad ispituje osnovne sastavne elemente stambenog prostora, odnosno karakteristike osnovnih prostorija stambenog prostora, važne pri projektiranju pojedinih prostorija. Na taj način se provodi osnovna analiza elemenata životnog prostora.

Ključne riječi: Predmet, elementi, Stambeni prostor, životnog prostora, međusobno povezane
JEL klasifikacija: R31, R52, Q56

Abstract

The subject of analytical harmonization in the work are the elements of residential space, as components of the whole of residential space, which is the dominant part of human settlements, as a space for family development. The living space is intended for the organization of family life and is designed to carry out all vital activities for the smooth development of the family, with two basic purposes: the living space or living room as the noisy part of the living space and the night space or quiet part of the living space. Each of these parts has appropriate rooms that are interconnected and form a single residential unit in which family activities take place. Therefore, the living space formed in apartments or family houses is organized according to the needs of the family, with the volume dimensioned according to the number of family members and with rooms organized on one or more levels. Each housing unit is made up of a series of rooms that are connected to each other, and this paper examines the basic constituent elements of the living space, i.e. the characteristics of the basic rooms of the living space, which are important when designing individual rooms. In this way, a basic analysis of the elements of the living space is carried out.

Keywords: Object, elements, Living space, living space, interconnected

JEL classification: R31, R52, Q56

UVOD

Stanovanje kao egzistencijalna potreba čovjeka razvija se prema uvjetima svakog vremenskog razdoblja, obiteljska kuća je osnovni tip stambene građevine. Svako doba imalo je svoje uvjete života, a oni su se mogli prepoznati po izgradnji kuća. Razvoj stanovanja može se pratiti od izvornih koliba do modernih stambenih kompleksa, koji su prošli kroz mnoge faze i evolucije. Od skloništa do modernog životnog prostora.

Slika 1. Od skloništa do modernog životnog prostora

Počeci kuća povezivali su se s upotrebom kamena i drva. Od kamenog doba do danas, stil kuća napravio je veliki skok. Od korištenja struktura i resursa pronađenih u prirodi, do elegantnih stilskih dizajna 21. stoljeća, evolucija kuća se nastavlja. Kroz cijeli razvojni ciklus stambenog prostora uvijek se poštuje osnovna svrha organiziranja obiteljskog života i obavljanja svih vitalnih aktivnosti za nesmetan razvoj obitelji, s dvije osnovne namjene: dnevni dio ili životni prostor kao bučni dio stambenog prostora i noćni dio ili tihi dio stambenog prostora.

Svaka od ove dvije osnovne jedinice ima odgovarajuće prostorije koje su međusobno povezane i tvore jedinstvenu stambenu jedinicu u kojoj se odvijaju aktivnosti obitelji. Dakle, bez obzira je li životni prostor organiziran kao stan u zajedničkoj zgradi ili kao obiteljska kuća, organiziran je prema potrebama obitelji, s volumenom dimenzioniranim prema broju članova obitelji i sa sobama organiziranim na jednoj ili više razina. Svaka stambena jedinica sastoji se od niza soba koje su međusobno povezane, a svaka jedinica sastoji se od nekoliko elemenata stambenog prostora, važnih pri projektiranju pojedinih soba, što je i tema ovog rada.

Bučne prostorije u zgradi nalaze se na različitim stranama svijeta. Bučne prostorije u stambenom prostoru su

- Hodnici
- Hodnik
- Dnevni boravak
- Blagovaonica
- Kućanska soba
- Kupaonica i WC.

- Hodnici su horizontalne komunikacije koje povezuju prostorije u stanu.

- Hodnik je prva prostorija u stanu u koju ulazimo, hodnik može biti pravokutan, kvadratan, u obliku slova G i u obliku slova P.

- Dnevni boravak je prostorija u kojoj provodimo veći dio dana, ovdje možemo dočekati goste.
- U blagovaonici ukućani mogu: - konzumirati hranu odvojeno, - konzumirati zajednički obiteljski obrok ili - konzumirati hranu zajedno s gostima.
- Kućanska prostorija u ovoj prostoriji pripremamo hranu.
- Kupaonica i WC u ovoj prostoriji održavamo osobnu higijenu.

1. RASPORED BUČNIH PROSTORIJA

Za osiguranje udobnosti u stanu potrebno je pravilno rasporediti i povezati prostorije.

Ovisno o funkciji prostorije, postoje odgovarajuće orijentacije prostorija prema stranama svijeta. Sljedeće orijentacije prikladne su za naše klimatske uvjete:

- Jug: blagovaonica, dnevni boravak
- Istok i jugoistok: kupaonice
- Zapad: hodnici, kuhinja

Nije uvijek moguće osigurati ispravnu orijentaciju svih prostorija, ali trebalo bi biti moguće osigurati barem približnu orijentaciju glavnih prostorija (dnevnog boravka i spavaćih soba). Kako bi se osigurala udobnost stana, potrebno je i da su skupine prostorija u stanu međusobno pravilno povezane.

2. HODNIK

Hodnik je prostorija koja se nalazi u svim stanovima, kako u kolektivnim tako i u individualnim stambenim zgradama. Hodnik je prva prostorija u stanu. Iz ove prostorije ulazi se u ostale prostorije u stanu i ovdje se skida gornja odjeća i primaju gosti.

Hodnik služi za povezivanje svih skupina prostorija u stanu u jedinstvenu cjelinu, kao i stana s vanjskim prostorom. U malim stanovima hodnik omogućuje pristup svim prostorijama u stanu. U većim stanovima hodnik omogućuje direktan pristup dnevnom boravku, a kroz hodnike kuhinje i spavaće sobe pristupa se preostalim prostorijama u stanu.

Ako stan ima gornji kat ili podrum, stepenice se mogu postaviti u hodnik. Veličina hodnika određena je brojem prostorija koje povezuje i potrebnim prostorom za vješalicu, prijem gostiju, presvlačenje i ormar. Minimalna širina je 1,30 m.

Oblik hodnika može biti: – pravokutan, – kvadratan, – u obliku slova G, – u obliku slova P. Hodnik svojim izgledom daje prvi dojam o rasporedu stana, stoga njegovom uređenju treba posvetiti više pažnje.

Slika 3. Hodnik

Slika 4. Hodnik

3. DNEVNI BORAVCI

Dnevni boravci su prostorije u kojima ljudi provode veći dio dana. Trebali bi imati dobro prirodno osvjetljenje, biti orijentirani prema prekrasnom pogledu, biti topli i zaštićeni od vjetrova zimi, a ugodni za boravak ljeti. Dnevni boravci su: dnevni boravak, blagovaonica, radna soba, salon itd.

Trebali bi imati dobro prirodno osvjetljenje, biti orijentirani prema prekrasnom pogledu, biti topli i zaštićeni od vjetrova zimi, a ugodni za boravak ljeti.

Dnevni boravci su: dnevni boravak, blagovaonica, radna soba, salon itd.

Dnevni boravak je središte obiteljskog života i dio je svih životnih prostora. Koristi se tijekom cijelog dana i zamjenjuje druge skupine dnevnih soba, jer se u njemu istovremeno odvijaju mnoge aktivnosti, kao što su: obiteljska okupljanja, primanje gostiju, odmor, spavanje, jedenje, rad, čitanje, gledanje televizije, slušanje glazbe itd.

Lokacija Dnevni boravak u stambenim zgradama ima najveću frekvenciju kretanja. Stoga ga treba postaviti uz ulaz s kojim će biti povezan s hodnikom. Dnevni boravak je najbolje da bude dio otvorenog koncepta u kojem će biti povezan s blagovaonicom i kuhinjom.

Dnevni boravak može biti prolazan i kroz njega se prolaziti u hodnik koji spaja spavaće sobe s kupaoionicom ili biti neprohodan, kao bolje rješenje od prethodnog. Trebao bi imati lijep pogled na okolinu i po mogućnosti biti povezan s dvorištem ili terasom, balkonom ili lođom.

Gotovo uvijek se ispred dnevnog boravka postavlja terasa ili lođa koja se, kada klimatski uvjeti dopuštaju, spaja s dnevnim boravkom. Na taj se način dnevni boravak spaja s vanjskim dijelom, a unutrašnjost se integrira s vanjskim dijelom, što poboljšava kvalitetu cijelog prostora. Orijentacija Orijentacija dnevnog boravka prema stranama svijeta trebala bi biti najpovoljnija jer se većina vremena dana provodi u ovoj prostoriji, a to je: jug, jugozapad ili jugoistok. Može primati svjetlost s dvije strane ako je postavljena pod kutom, ali ne smije biti pretjerana.

Veličina Dnevni boravak je najveća prostorija u stanu, a njegova površina ovisi o broju osoba koje će ga koristiti. Minimalna površina dnevnog boravka projektirana je tako da se osigura najmanje 10 m² zraka za jednu osobu, tj. 4 - 5 m² za jednu osobu. – za 4 osobe – od 16 do 20 m², – za 5 osoba – od 20 do 25 m², – za 6 osoba – od 25 do 30 m². U stanovima s većim brojem članova i s više funkcija, površina dnevnog boravka može biti veća.

Oblik Dnevni boravak može imati: jednostavan ili složen pravilan geometrijski oblik ili nepravilan oblik. Kako bi se osigurala bolja funkcionalnost prostora, najbolje je rješenje da dnevni boravak ima pravokutni oblik, s dobrim proporcijama. Njegova dulja stranica treba imati najpovoljniju orijentaciju. Namještaj, dimenzije namještaja i potreban prostor Za sve funkcije koje se obavljaju u dnevnom boravku treba osigurati odgovarajuću opremu, tj. namještaj. Najčešće se namještaj u dnevnom boravku postavlja za opuštanje, a ponekad i za blagovanje ako nema prostora određenog za tu funkciju. Položaj namještaja može biti različit.

Slika 5. dnevni boravak

Slika 6. dnevni boravak

4. BLAGOVAONICA

Blagovaonice su prostorije u kojima se konzumira hrana. To su reprezentativne prostorije, gdje se odvija komunikacija i socijalizacija unutar doma. U blagovaonici članovi kućanstva mogu: - konzumirati hranu odvojeno, - konzumirati zajednički obiteljski obrok ili - konzumirati hranu zajedno s gostima. Lokacija Lokacija blagovaonice je točno određena.

Blagovaonica je nekada bila najveća prostorija u stanu, ali danas ima minimalnu površinu i koristi se samo za jelo. Blagovaonica se nalazi između kuhinje i dnevnog boravka.

Ako blagovaonica nije izdvojena kao zaseban prostor u domu, blagovaonski stol se postavlja u kuhinju ili dnevni boravak.

Orijentacija blagovaonice prema stranama svijeta nije toliko važna kao u ostalim životnim prostorima, jer ljudi u njoj provode kratko vrijeme. Ako postoji izbor, onda se može orijentirati prema jugu, jugozapadu ili jugoistoku, kako bi bila sunčana, prozračena i ugodnija za boravak.

Veličina Blagovaonica je prostorija čija površina ovisi o broju ljudi koji će je koristiti. Minimalna površina blagovaonice projektira se prema veličini blagovaonskog stola i prostoru potrebnom za kretanje po njemu.

Oblik Blagovaonica može imati pravilan ili nepravilan oblik

U ovoj prostoriji trebao bi se nalaziti blagovaonski namještaj koji se sastoji od blagovaonskog stola različitih oblika, stolica i ormarića za odlaganje pribora za jelo. Blagovaonica bi trebala biti dimenzionirana prema veličini obitelji. Minimalne dimenzije najmanje blagovaonice su prostor namijenjen za 4 osobe.

Prilikom dimenzioniranja blagovaonskog prostora treba osigurati dovoljno prostora za dohvat svih stolica od stola kao i za slobodno korištenje opreme oko tog prostora. Za jednu osobu potrebno je osigurati 55 do 70 cm prostora od stola, a najbolje je da taj prostor bude 60 cm. Lijevo i desno od stola potrebno je osigurati prostor za kretanje minimalne širine od 75 do 80 cm.

Blagovaonica bi trebala biti izravno povezana s kuhinjom, kako bi se olakšala komunikacija tijekom posluživanja. Uz blagovaonski stol, predviđena je i komoda ili ormarić za odlaganje pribora za jelo. Poželjno je da blagovaonica bude uz dnevni boravak i, ako je moguće, spojena s njim u otvorenom konceptu dizajna. Može se odvojiti harmonika ili kliznim vratima, zavjesom, prozirnim namještajem poput polica itd. kako bi se po potrebi mogla kombinirati ili odvajati od dnevnog boravka s kojim čini zajednički prostor. Opremanje namještajem i potrebne površine za njegovo korištenje vrlo su važne u dizajnu.

5. KUĆANSKI PROSTORI

Kuhinja je najpotrebnija prostorija u svakom stanu. I bez obzira hoće li biti dio dnevnog boravka kao što je slučaj u garsonjerama ili će biti odvojena kao u svim ostalim stanovima, ona mora postojati. U njoj se priprema hrana, a često se koristi i za jelo, te je stoga važno proučiti funkciju, namještaj i njegov smještaj u stanu. Kuhinja je prostorija u stanu koja se koristi za pripremu hrane, a ponekad i za jelo. Veličina kuhinje ovisi o: dimenzijama namještaja, vrsti zgrade, broju vrata kroz koja se ulazi u kuhinju.

Dakle, radne kuhinje su relativno male (4 – 5 m²), za razliku od stambenih kuhinja gdje je potrebno postaviti blagovaonski stol, čime se povećava površina kuhinje. Ovisno o vrsti opreme i njenom rasporedu, radne kuhinje se dijele na: – kuhinja I – svi elementi su na jednoj strani kuhinje; – kuhinja G – elementi su raspoređeni na dva zida; – kuhinja dvostruka I – elementi su postavljeni na dva paralelna zida; – kuhinja P – elementi su postavljeni na tri zida. Položaj kuhinje Raspored kuhinje je vrlo važan.

Trebala bi biti u neposrednoj blizini ulaza, a opet bi trebala biti i blizu blagovaonice i dnevnog boravka. Poželjno je da ostava bude spojena s kuhinjom, a također, ako je moguće, terasa, lođa ili balkon. Orijentacija Trebala bi biti orijentirana na sjeveroistočnu ili istočnu stranu, ali ako se radi o stambenoj kuhinji, treba izbjegavati sjevernu stranu.

Položaj ovih podskupina prostorija u stanu varira ovisno o veličini stana, vrsti zgrade i potrebama kućanstva. Kako bi se postigla dobra funkcionalnost kuhinje, postavljeni su određeni standardi kojih se preporučuje pridržavati.

Za postizanje dobre funkcionalnosti kuhinje, postoje određeni standardi kojih se preporučuje pridržavanje. Tako najčešće kuhinje imaju pravilan geometrijski oblik, u obliku kvadrata ili pravokutnika.

Ti oblici odgovaraju namjeni i potpunoj iskoristivosti prostora, kao i radu u njemu. Oblik ovisi i o opremi u njemu. Na taj se način dobiva različita veličina kuhinje.

Kuhinjska oprema Prilikom pripreme hrane odvijaju se četiri tehnološka procesa koji zahtijevaju korištenje odgovarajuće opreme.

1. Skladištenje prehrambenih proizvoda. Potrebna oprema: ostava, hladnjak.
2. Obrada prehrambenih proizvoda - pranje. Potrebna oprema: radna površina, sudoper.
3. Termička obrada hrane. Potrebna oprema: štednjak, radna površina, ormarići za odlaganje pribora za pripremu hrane, posuđe za kuhanje, pečenje i posluživanje hrane.
4. Pranje posuđa. Potrebna oprema: sudoper, oprema za sušenje posuđa, perilice posuđa. Kako bi se u kuhinji mogle obavljati sve navedene aktivnosti, potrebno je osigurati odgovarajuću standardiziranu opremu koja će biti postavljena tako da se rad u njoj može obavljati nesmetano i uz minimalne pokrete.

Kuhinjski elementi sastoje se od dva dijela: – donji elementi – imaju širinu 60 cm i visinu 85 cm. Donji elementi uključuju: štednjake, radne ploče, sudopere, perilice posuđa, elemente za odlaganje posuđa i neke vrste hladnjaka; – viseće elemente – postavljaju se iznad donjih elemenata na udaljenosti od 52 do 60 cm, širina elemenata je 30 cm, a visina oko 65 cm ili više.

Slika 7. kuhinja

Slika 8. kuhinja

6. KUPAONICE I WC

Sanitarne prostorije u stanu su: kupaonica i WC. Kupaonica i WC su prostorije u kojima se nalaze oprema i uređaji za osobnu higijenu. Kupaonica je zasebna prostorija s WC-om i kadom i/ili tušem. To je prostorija koja se nalazi u svim stambenim objektima. U većim kućama ili stanovima, uz kupaonicu i WC, predviđena je i dodatna kupaonica za goste. Kupaonica je prostor u stanu u kojem se noću obavljaju higijenske pripreme za spavanje, a Lokacija kupaonice je najbolja u neposrednoj blizini spavaćih soba.

U kupaonice je najbolje ulaziti iz hodnika koji spaja spavaće sobe. Glavni kupaonski elementi: – kada; – umivaonik; – WC školjka; – bide i – zidni ormarići. – Kada Može se slobodno postaviti ili biti ugrađena. Samostojeća kada zauzima manje prostora i može se premještati. Ugrađena kada obložena je ciglama, a vanjska strana je završena keramičkim pločicama. Dimenzije normalne kade su: – širina od 76 do 84 cm; – duljina od 172 do 188 cm; – visina od 54 do 60 cm. Za manje kupaonice koriste se polukade duljine od 100 do 140 cm ili sjedeće kade duljine od 104 do 114 cm.

Tuš kabine Mogu biti samostojeće poput običnih kada, ali se češće ugrađuju u pod. Kvadratnog su oblika, obično dimenzija 90/90 cm i visine od 20 do 30 cm. Vrlo često, kako se ne bi cijela kupaonica smočila prilikom korištenja tuš kabine, oko slobodnih stranica grade se pregradni zidovi koji su obično izrađeni od plastike ili stakla. Tako zatvorena kabina naziva se tuš kabina. U kupaonici se ugrađuje bojler za zagrijavanje vode, za što je potrebno predvidjeti potrebnu električnu instalaciju.

Umivaonik se može objesiti na zid ili stajati na vlastitom stalku. Najčešće dimenzije umivaonika su: – širina od 40 do 60 cm, – duljina od 50 do 70 cm, – visina od 80 cm od poda.

Iznad umivaonika obično se postavlja ogledalo i police za toaletne potrepštine. Prostor potreban za pravilno korištenje umivaonika je 90 / 55 cm. U većim kupaonicama ugrađuju se dvostruki umivaonici, s dva mjesta za pranje, a tada su dimenzije: širina od 40 do 60 cm, a duljina od 120 do 140 cm.

Bide se ugrađuje u veće kupaonice za intimnu higijenu. Postavlja se na pod kupaonice i ima sljedeće dimenzije: – širina od 35 do 40 cm, – duljina od 62 do 70 cm i – visina od 35 do 42 cm. Za korištenje bidea potreban je prostor od 100 cm. Kupaonice bi trebale imati i: – ormariće ili pretince za odlaganje ručnika, – sredstva za čišćenje i higijenu, – ogledalo, – dodatni grijač, – držače za ručnike, papir, sapun i četkice za zube. Zbog vlage u kupaonici treba obratiti pozornost na materijal od kojeg je izrađena oprema u njoj.

Postoji nekoliko načina ispiranja WC-školjki: – s visoko postavljenim vodokotlićem, – s nisko postavljenim vodokotlićem i – s ispiračem. Najčešće se u našoj zemlji koriste prve dvije vrste. Način ispiranja ovisi o načinu ugradnje WC-školjke. Dimenzije WC-školjke su: – širina od 35 do 40 cm, – duljina 50 cm i visina 42 cm. WC-školjka se ugrađuje 10 cm od zida. Potreban prostor za korištenje WC-školjke je 60 / 50 cm. WC se ugrađuje na ulazu u stan i namijenjen je održavanju higijene tijekom dana. Ako je stan veći od dvosobnog stana, tada treba osigurati zaseban WC uz kupaonicu. U manjim stanovima, garsonijerama, jednosobnim i dvosobnim stanovima predviđena je samo kupaonica. Oprema WC-a uključuje umivaonik i WC školjku. Ovisno o veličini, broju i rasporedu opreme te prostoru potrebnom za njihovu udobnu upotrebu, definira se oblik i veličina sanitarnog prostora. Prilikom izgradnje sanitarnih čvorova treba uzeti u obzir sljedeće: – zidovi i pod trebaju biti obloženi keramičkim pločicama, tj. materijalima koji se lako održavaju i otporni su na vodu; – instalacije kanalizacije i vodovoda trebaju biti postavljeni na unutarnje zidove kako bi se spriječilo smrzavanje; – osigurati izravnu ventilaciju ili, ako nije moguće, osigurati neizravnu ventilaciju ventilacijskim kanalima; – ne postavljati prozor iznad kade ili umivaonika; – vrata kupaonice u pravilu trebaju se otvarati prema unutra; – poželjno je postaviti kupaonske elemente na jedan zid kako bi se koncentrirale instalacije vodovoda i kanalizacije.

Iz ekonomskih i tehničkih razloga potrebno je da kupaonica i WC, kao i kupaonica i kuhinja, budu postavljeni na jedan zid (tzv. instalacijski zid) kako bi se mogle koristiti zajedničke instalacije. – dvije susjedne kupaonice iz dva različita stana ne smiju se postavljati na zajedničku vertikalu vodovoda i kanalizacije; – kupaonica i WC trebaju biti orijentirani prema sjeveru.

Slika 9. kupaonica

Slika 10. kupaonica

7. SPAVAĆA SOBA

Spavaća soba ili glavna spavaća soba je prostor za odmor, spavanje (gdje provodimo oko trećinu života), prostor rezerviran kao intimni kutak. Prostor koji je dizajniran u najtišem dijelu životnog prostora. U individualnim stambenim zgradama to je na prvom katu, kao mirniji dio. U spavaćoj sobi krevet zauzima središnje mjesto. Osim kreveta, klasični namještaj uključuje ormariće, garderobe, mjesto za šminku, ogledalo... Ormari se sve više zamjenjuju ormarima kako bi se maksimalno iskoristio prostor za pohranu odjeće, a osim što se nalaze u sobama, mogu se nalaziti i u prostoru za garderobu ispred spavaćih soba. U luksuznijim spavaćim sobama može se urediti prostor za sjedenje, kao i zaseban prostor ili prostor za odlaganje odjeće - ormar.

Danas nailazimo na krevete izrađene od raznih materijala. Osjeća se tendencija sve veće upotrebe prirodnih i toplih materijala. Velike promjene se događaju kod madraca. Danas se koriste madraci izrađeni od spužvastih materijala.

Slika 9. Spavaća soba

7.1. DJEČJA SPAVAĆA SOBA

Dječje sobe organizirane su ovisno o dobi, spolu i standardu životnog prostora, s maksimalno dva kreveta po spavaćoj sobi. Primarna funkcija je spavanje, a u sobama za predškolsku djecu potreban je i prostor za igru, dok je u sobama za studente potreban i prostor za učenje. Za svako dijete mogu se osigurati odvojene sobe, sa zajedničkim ili odvojenim kupaonicama. Općenito, ovisno o spolu djece, a radi veće intimnosti, sobe se osiguravaju prema spolu djece.

Prikazi različitih dizajna dječjih soba koje imaju svoj identitet ovisno o primijenjenim arhitektonskim i dizajnerskim elementima, primijenjenoj boji i osvjetljenju.

Sl. 10. dizajn dječje sobe koja ima svoj identitet

Što se tiče rasvjete, u osnovi je potrebno što više dnevnog svjetla, što ima utjecaj na mentalnu sferu djece.

8. STEPENICE

Stepenice se koriste za vertikalnu komunikaciju sadržaja u stambenim prostorima, posebno u višekatnim obiteljskim kućama. Ovisno o prostoru i potrebama vertikalnog kretanja, koriste se različite vrste stepenica, s različitim krakovima, veličinom, rasporedom i dizajnom. Važno je osigurati sigurno i praktično vertikalno kretanje te učinkovito povezivanje životnih prostora.

Ovisno o ukupnoj arhitekturi stambenog prostora, stepenice imaju širok raspon primjene u prostoru, s izraženim više aspekata i mogu se tretirati kao funkcionalni elementi do skulpturalnih elemenata u stambenom prostoru.

Slika 12. Stepenice poput skulptura Sempertinija.

ZAKLJUČAK

Tema analitičkog promatranja u radu je segment stanovanja, točnije neki elementi životnog prostora. U radu se detaljnije obrađuju osnovne grupacije i elementi u oblikovanju životnih prostora, a poseban naglasak stavlja se na sljedeće prostore: Ulazni prostor, dnevni boravak, kuhinja i blagovaonica, glavna spavaća soba i dječja spavaća soba, kupaoonica i stepenice tretiraju se kao vertikalne komunikacije u dnevnim prostorima. Za svaki pojedinačni element razmatraju se odgovarajuće karakteristike u smislu dizajna i oblikovanja odgovarajućih arhitektonskih prostora, kako bi se osmislio optimalan životni prostor. U radu su prikazani odgovarajući primjeri oblikovanja specifičnih elemenata stambenih prostora.

LITERATURA

1. Ernst Neufert/ Arhitektonski dizajn, GK, 37. izdanje, 2002./ Stambeni prostori
2. Kokalevski, Mirce: Osnove i elementi dizajna 1, EURM. Skopje. 2009.
3. <http://www.arnewde.com/architecture-design/>
4. <http://www.crnobelo.com/>
5. <http://openbuildings.com/>
6. <http://arhitektura.rs/>
7. <http://freshome.com/>
8. <http://urukia.com/>
9. Проф Гордана Стоименов- Елементи и основи на проектирање , Учебник за II година.
10. https://www.researchge.net/_Interior_Materials
11. <https://foyr.com/learn/how-to-choose-materials-and-finishes-for-interior-design-projects/>
12. <https://www.stewart-schafer.com/journal/style-and-function-the-importance-of-choosing-the-right-materials-in-interior-design>